

11. Słabo znaczy mocno

- 1. Twierdzenie.** Niech T_t będzie mocno ciągłą półgrupą kontrakcji na przestrzeni Banacha X . Niech U będzie jej generatorem. Zdefiniujmy „słaby” generator \tilde{U} jako operator

$$\tilde{U}x = w\text{-}\lim_{t \rightarrow 0} \frac{T_t x - x}{t}$$

na dziedzinie tych $x \in X$, dla których ta słaba granica istnieje. Wtedy $\tilde{U} = U$.

Zauważmy, że dla każdego $x \in D_{\tilde{U}}$ i każdego $\xi \in X'$ funkcja $[0, \infty) \ni t \rightarrow \langle T_t x, \xi \rangle$ jest ciągła i ma ciągłą prawostronną pochodną, więc jest klasy C^1 . Ponadto

$$\frac{d}{dt} \langle T_t x, \xi \rangle = \langle T_t \tilde{U} x, \xi \rangle.$$

Wobec tego

$$\langle T_t x, \xi \rangle - \langle x, \xi \rangle = \int_0^t \langle T_s \tilde{U} x, \xi \rangle ds,$$

czyli

$$T_t x = x + \int_0^t T_s y ds, \quad y = \tilde{U} x,$$

skąd natychmiast wynika, że $x \in D_U$. Inkluzja $U \subset \tilde{U}$ jest oczywista.

- 2. Lemat.** Niech $f : [0, 1] \rightarrow X$ będzie funkcją słabo ciągłą. Wtedy wzór

$$F(\xi) = \int_0^1 \langle f(t), \xi \rangle dt$$

definiuje funkcjonal F na X' , który jest ciągły w topologii *słabej. Innymi słowy, istnieje wektor $x_0 \in X$, taki że

$$\langle x_0, \xi \rangle = \int_0^1 \langle f(t), \xi \rangle dt, \quad \xi \in X'.$$

Zacznijmy od uwagi, że F jest niewątpliwie ciągłym funkcjonalem na X' i wobec tego może być utożsamiony z elementem przestrzeni X'' . My natomiast chcemy czegoś więcej. Dowodzimy, że F „pochodzi” od elementu X .

Jako, że odcinek $[0, 1]$ jest przestrzenią ośrodkową, $X_0 = \text{lin } f([0, 1])$ jest podprzestrzenią X ośrodkową we słabej topologii, a więc także i w mocnej. Zatem możemy przyjąć, że X jest ośrodkowa. Wtedy jednak X' jest metryzowalna w topologii *słabej i wystarczy wykazać, że dla każdego ciągu $\xi_n \in X'$ zbieżnego *słabo do zera $F(\xi_n)$ zbiega do zera. Dodajmy, że zarówno zbiór $f([0, 1])$, jak i ciąg funkcjonałów ξ_n są ograniczone, więc nasza teza wynika z twierdzenia Lebesgue’a dla ograniczonego ciągu funkcji ciągłych

$$\varphi_n(t) = \langle f(t), \xi_n \rangle$$

zbieżnego punktowo do zera.

- 3. Twierdzenie.** Słabo ciągła półgrupa kontrakcji na przestrzeni Banacha X jest w istocie mocno ciągła.

Dla $0 < \delta < 1$, $x \in X$ oraz $\xi \in X'$ niech

$$\langle x_\delta, \xi \rangle = \delta^{-1} \int_0^\delta \langle T_s x, \xi \rangle ds.$$

Lemat 2 pokazuje, że x_δ jest poprawnie zdefiniowanym elementem przestrzeni X . Co więcej, przestrzeń liniowa

$$D = \text{lin} \{x_\delta : \|x\| \leq 1, 0 < \delta < 1\}$$

jest słabo gęsta w X , a więc także gęsta. Wystarczy więc pokazać, że dla każdego $0 < \delta < 1$ i każdego $\|x\| \leq 1$

$$T_t x_\delta \rightarrow x_\delta, \quad t \rightarrow 0,$$

a tak jest, bo dla $0 < t < \delta$ i $\|\xi\| \leq 1$

$$\begin{aligned} |\langle T_t x_\delta - x_\delta, \xi \rangle| &\leq \delta^{-1} \left| \int_t^{t+\delta} \langle T_s x, \xi \rangle ds - \int_0^\delta \langle T_s x, \xi \rangle ds \right| \\ &\leq \delta^{-1} \int_0^t ds + \delta^{-1} \int_\delta^{\delta+t} ds = \frac{2t}{\delta}, \end{aligned}$$

a więc

$$\|T_t x_\delta - x_\delta\| \leq \frac{2t}{\delta}.$$